

A TENGERPART

NAPILAP.

V. évfolyam.

FIUME, csütörtök, 1908. március 19.

65. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Vicolo dell'Ospedale. (Uj Wurzer ház). I. em.
TELEFON 229. SZÁM.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hóra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos palit sorja 40 fillér.

Fiume védelme.

A trieszti „Piccolo” egy fiumei híradás nyomán a minap megírta, hogy felsőbb helyen véglegesen határoztak a jelenleg itt állomásozó Jellacsics ezred elhelyezése s helyébe egy magyar ezrednek Fiuméba való helyezése dolgában. A hír Fiumében kelt s bizonyosan nem is felel meg a valóságnak. Mert azt már megszokhattuk, hogy a Triesztben megjelenő s Fiumében kelt jelentéseknek hitelt ne adjunk. Ezuttal azonban örömet vennénk tudomásul, hogy „felsőbb helyen” teljesíteni fogják a fiumei polgárság többségének ezt a kívánságát.

A magyar ezrednek Fiuméba rendelését évek óta sürgeti a magyarság. S az olaszság is. Mert egyáltalán nem egyeztethető össze a törekvéseivel, hogy Fiumében, amelyet örökösén olasz jellegűnek szeretnének látni, sem nem magyar, sem nem olasz, hanem horvát ezred védelmezi. Az olasz ezred természetesen a legtulzabb fiumeinek az álmában sem valósulhat meg, mert hiszen a „nostra gente” tudvalevően nem sok katonát liferál a k. u. k. Armeenak. Ebből ugyan még egy valamire való század sem kerülne ki. Nincs tehát egyéb hátra, minthogy a reája rossznak vélt kettő közül a jobbikat, a magyart krvánja ide. A jelszó tehát már esztendőnk óta: magyar ezredet Fiuméba!

S mennél jobban kívánjuk, annál inkább nem kapjuk meg. Mert Ausztria keze ügyesen szövögeti a mi szemfedőnkét. Észre sem vesszük, hogy milyen kimért szinpadiassággal rendezi ellenünk titkos akcióit. Gazdasági téren nyíltan harcol ellenünk, a politikájában alattomosan uszítja reánk a nemzetiségeket, akik mint a bábszínházban, akként táncolnak, amint Bécsből ráncigálják őket. A horvát kérdést Ausztria idézte föl. A kiegyezésben tönkretette Fiume jövőjét s dehogy is gondol arra, hogy Magyarország törekvéseit az Adrián elősegítse.

Ausztrián mulik, hogy Fiume magyar ezredet kapjon. S mert rajta mulik, talán még sokáig várhatjuk, még negyven hosszú ideig áhítozhatunk utána. A magyar törvényhozás tagjai nem valami nagy igyekezetet tanúsítanak Fiume irányában. De hogyan várjuk ezt tőlük, amikor van saját képviselőnk, aki egyet-
len egyszer, a szabadhajózás kérdésénél szólalt föl a parlamentben Fiumét érdeklő kérdésben s akkor is — ellene. A magyar ezredet a kormánynak kell sürgetnie a közös hadügyminiszternél, mert elsőrendű állami érdek, hogy Fiume, az országnak ez a legexponáltabb végvára megvédessék.

Okulhattunk volna a múlt tapasztalásain. Csak tekintsünk vissza az utolsó évtized eseményeire. Annyi harc, zavargás, tüntetés, véres

összeütközés sehol nem fordult elő az országban.

Volt idő, amikor horvát az olaszszal, olasz a horvátal, olasz a magyarral, a magyar mind a kettővel állott szemben. S a gyöngye, éheltetlen autonómrendőrség kétségbeesetten kapkodott, nem tudta hol cselekedjék. S ha kirendelték Jellacsicsékát, mit láttunk? Ezek a katonák egytől-egyig horvát legények, akik semmiképpen sem megbízhatók. Hány alkalommal láttuk, hogy még a katonák is tüntettek az olaszok ellen. Hányszor halljuk Fiume utcáin Jellacsics bakák ajkaról a horvát himnuszt fölhangozni?

Magyar ezred kell ide. Csak magyar ezred védheti meg Fiumét, ezt a szerencsétlen kevert népségű Bábelt, ahol a lakosság különböző elemei soha sem fogják egymást teljesen megérteni.

Ma békesség vagyon Fiumében. Ez azonban nem ok arra, hogy a magyar ezred idehelyezését halasztgassák. Nem akkor kell cselekedni, amikor már lángban áll minden. Igyekezzünk megtenni az óvintézkedéseket a tűz kitérése ellen. S különösen Fiumében fontos az állandó készenlét. Itt sohasem érezte senki előre a förgöteget. A zavargások hirtelen támadtak s kegyetlenül söpörtek végig a városra.

A legközelebb összeülő delegációban szóvá kellene tenni a fiumei magyar ezred kérdését. S ettől nem volna szabad tágitani! Hátározott kijelentes, amelyet a tett követ, nem pedig üres ígérlet kell Fiuménak!

Horvát ügyek. Rauch Pál báró horvát bán hír szerint, e hét végén Budapestre megy, hogy a kormánynak jelentést tegyen a horvát ügyekről. A horvát koalíció csütörtökön értekezletet tart, hogy további eljárását megállapítsa. A horvátok azután még pénteken vagy szombaton Budapestre mennek, hogy részt vegyenek a képviselőház tanácskozásában. — Egy-két bécsi újság azt írta, hogy a magyar kormány visszavonja a vasúti szolgálati pragmatikát. Josipovich horvát miniszter ma kijelentette, hogy a hír alaptalan.

Az új építési szabályzat a városi delegációban.

A városi állandó bizottság tegnap délután 5 órakor a polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen a belügyminiszternek az építési és városrendezési szabályzat dolgában kiadott rendeletét tárgyalták.

A polgármester megnyitva az ülést kijelentette, hogy ezt a szabályzatot pontról-pontra már 1903-ban megvitatta a delegáció és a rappresentanza. felesleges volna tehát a szabályzatot ismét szakaszról-szakaszra megvitatni. Felkérte Dárdy Vazul előadót, hogy ismertesse a miniszteri rendeletet a szabályzat dolgában s azután a delegáció megvitatja azokat a pontokat, amelyek módosításra szorulnak.

Dárdy előadó ezután ismertette a miniszteri leiratot az építésszabályzat módosítása dolgában.

A főbb módosítások az 5., 7., 10. szakaszban foglaltak.

A rendelet ismertetése után megkezdődött a vita, amelyben Paicurich, Kuscher, Bellen dr., Smoquina A. F., a polgármester és a dirigente vett részt.

Majd Paicurich és Grossich dr. távozni akartak a teremből.

A podesztá marasztalja őket:
— Kérem, maradjanak itt, így sohasem juttunk a megbeszélés végére.

A két delegációs tag ott is marad.
A 38. szakasznál bevették azt is, hogy minden új gyár engedélyezését publikálni kell a város hivatalos lapjában.

A 69—70. szakaszhoz Bescoeca mérnök szól.

A szabályzat 115. szakasza több rendelkezést tartalmaz a csatornázásra vonatkozólag.

Az új 126. szakasz az ipari művek engedélyezéséről és építéséről intézkedik.

A 165. és 166. régi szakaszokat részben módosították.

A delegáció ülése este háromnegy 8 órakor véget ért.

UJDONSAGOK.

Az Ormai ügy.

Három évi fegyház.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, márc. 18.

Hétfőn este 9 óra után fejezte be a budapesti kir. büntető törvényszék Ormai József bűnügyének egy hétnél tovább tartó tárgyalását, aki több éven át tartózkodott Fiumében s a helybeli katonai ügyosztálynál, majd egy olasz lap szerkesztőségében működött. Ormai Fiumében derék, törekvő embernek ismerték s annál nagyobb volt a meglepetés, amikor a qudapesti büntető törvényszék kiadta a körözést ellene. Már irtunk a bűnpörről több ízben és elmondtuk, hogy milyen igaztató és érdekes részletekben bővelkedik. A vizsgálat óriási apparátussal indult meg és szinte egy Scherlock Holmes féle regénybe illő részletek fölvetésével vette üldözöbe a bűnöst. A vizsgálat több mint egy évig tartott, de kusza, szeljel ágazó gyanuokokon kívül nem tudott fontos bizonyítékot szerezni Ormai József bűnösségére, pedig a vádlottal együtt becsukot foglyokat is alkalmazták arra, hogy a vádlott bizalmába befurakodva, tőle valami beismerést csikarjanak ki és elárulják a vizsgálóbíróknak. A fő tárgyaláson egy ilyen tanút sikerült dr. Fényes Samu védőnek leleplezni, mert keresztkérdéseire kénytelen volt bevallani, hogy jutalmat kapott az államvasutaktól, a pótmagánvádlótól.

A tegnapi nap folyamán az írásszakértőket hallgatták ki, akik a vizsgálat során adott véleményükkel ép homlokegyenest ellenkező véleményt adtak. Több írásról, melyre nézve két hónap tartó vizsgálódás nyomán megállapították, hogy kétségtelenül más ember kezétől származik, tegnap pedig megállapították, hogy a vádlott írás. A védő keresztkérdése folytán kénytelenek voltak megállapítani, hogy „bakot löttek”. Az írásszakértők eme baklövésének bíróság előtti beismerése meglehetősen vidámságot keltett.

A váda dr. Kesserü Lajos királyi ügyész képviselte, vádbeszéd helyett azonban hatalmas védőbeszédet vágott ki, melyben kifejtette, hogy személyére nézve sokkal könnyebb és

kevesebb felelősséggel járó lenne, ha fentartaná a vádat Ormai József ellen, de az igazság védelme arra készíti, hogy a simább ut helyett a rögzöbbséget válassza és elejtse a vádat, mert semmi oly bizonyíték nincs, melynek alapján a vádlottat elítélni lehetne. A vádelejtés megokolása fényes szónoki mű volt, mely elég logikával foncolta szét a pör adatait. Így lett az ügyész beszéde a vádlott védelmévé.

A vádat aztán az államvasút képviselője vette át, mire dr. Fényes Samu mondotta el védőbeszédét.

Budapest, márc. 18.

A büntetőtörvényszéken ma hirdették ki az ítéletet az Ormai ügyben s Ormai Józsefet az államvasutak kárára elkövetett csalás miatt három évi fegyházbüntetésre ítélték.

Lapunk legközelebbi száma a holnapi Szent József ünnep miatt pénteken délután a rendes időben jelenik meg.

— **Kinevezés a kormányzóságnál.** A miniszterelnök a fumei és magyar-horvát tengerparti királyi kormányzóság létszámában *Verneda Emil* miniszteri fogalmazót miniszteri segédtkarrá nevezte ki.

— **Vay Sándor gróf balesete.** Vay Sándor gróf, a kitűnő író tegnap este lakásán megcsuszott s oly szerencsétlenül esett el, hogy egyik karja eltörtött. Az orvosok ma délelőtt tették gipszbe az eltört karrt, Vay Sándor gróf a baleset következtében hosszabb ideig kénytelen megszakítani tevékenységét, amit bizonyára sajnálattal fognak hű és nagyszámu olvasói tudomásul venni.

— **Az operaszínház megnyitása.** Ma este nyílik meg a Comunale színházban az idei operaszínház, mely alkalmából Mascagni Pietro „L'Amice című operája kerül színpadra. A főszereplők Fabris Julia szoprán, Marenzi Helén mezzoszoprán, Maleschi Giorgio tenorista, Polese János baritonista és Carnevali Abele basszus. Karmester Moranzoni Robert. Az előadás este 8 és fél órákor kezdődik s 11 óráig tart. Az első és második felvonás után 25 perc szünetet tartanak.

— **A haditengerészet köréből.** A király Gödel Lanny-i báró Basso Rikárd tartalékos I. osztályú sorhajóhadnagynak kivételesen a korvett-kapitányi címet és jelleget díjmentesen adományozta.

— **Hadihajóink utja.** A „Leopard“ csatahajó 14-én Siakwan-ba érkezett és hat napi ott időzést után Wuhua megy. A hajón minden rendben van.

— **A püspök átka.** Monsignore *Mahnics* dr. vegliai püspök bőjti pásztorlevelében átkokkal sújtja a katolikus egyháznak azon híveit, akik az olasz liberális lapokat olvasni merik. *Mahnics* a Vatikán rendelkezéseit régóta nem respektálja s azon fáradozik, hogy a quarnerói székesegyházakat elszlávosítsa. A dalmáciai és tengeremléki olasz lapok régóta figyelemmel kísérik a püspök törekvéseit és nem egyszer reszesítik kegyetlen támanásban. Ez indította indította Monsignore *Mahnichot*, hogy ezeknek a lapoknak a nép számára való hozzáférhetőségét ily módon lehetlenné tegye.

— **A Comunale megvizsgálása.** A Comunale színházat tegnap délelőtt egy bizottság vizsgálta meg az operatagione megnyitása előtt. A bizottság mindent rendben talált.

— **Pagnini képviselő előadása.** Pagnini triestzi szocialista képviselő ma este 8 órákor előadást tart a társadalomtudományi körben „L'ideali sociale“ címen.

— **A közönség köréből.** Az alábbi sorok közlésére kértek fel bennünket:

A *Tengerpart* éppen tegnapi számában írta, hogy mennyi kellemetlenséggel és hátránnyal jár a fumei állami tisztviselőkre, ha Szusákon kénytelenek lakni. Jó magam is azok közé tartozom, aki már három esztendeje tömi házbérrel a horvát magyarfaló háziurakat. Ez azonban a legkisebb baj. Ami ma reggel történt velem, nem hiszem, hogy a legsötétebb Ázsiában előfordulna. Egy fővárosi vendégemmel ma reggel át akartam jönni Fiuméba s egy csomag fehérneműt vittem magammal. Mikor a hid fumei oldalára értem, a fumei fogyasztási adóőrök megállítottak és visszautasítottak. Kerekre kijelentették, hogy engedelmük nélkül semmit sem lehet Fiuméba bevinni, már pedig ők nem engednek meg, hogy az én csomagom Fiuméba kerüljön. A budapesti vendégem csodálkozással nézte a jelenetet, amely érthetetlen volt nemcsak előtte, hanem előttem is. Ilyen dolog aligha történhetik másutt, mint Fiumében. Egyébiránt gondom lesz rá, hogy kísérletet tegyek megtorlás céljából. *M. A.*

— **Magyar és osztrák hajóhadosztály köruton.** XIII. Alfonz spanyol király, miután Barcelonában megszemlélte hajóhadosztályunkat, Károly István kir. hercegnek táviratilag gratulált, hogy ily pompás tengerészethez tartozik és egyúttal csodálatraméltónak mondotta a hajók állapotát és működését. Károly István az egyetlen kir. herceg, aki aktív haditengerészeti szolgálatban áll, mint altengernagy. A kir. herceg a spanyol király anyjának, Mária Krisztina kir. h. regesszónynak is testvéröccse.

Radowitz madridi német nagykövet — mint lapunknak táviratilag jelentik — Ziegler ellentengernagy és tisztársai tiszteletére ebédet adott, amelyen Welsersheimb gróf osztrák-magyar nagykövet, Fernandez spanyol tengerészeti miniszter, valamint számos más személyiség is részt vesz.

Ziegler ellentengernagy, a barcelonai kikötőben horgonyzó magyar és osztrák hajóhadosztály parancsnoka és tisztársai ma Madridból visszautaztak Barcelonába.

— **Megtámadott chioggiai halászok.** Zarából írják nekünk, hogy egy Szt.-Pietroből érkező jelentés szerint Brazza szigetén a chioggiai halászok „Colonnato“ és „Camillo“ nevű vitorlásainak főnökeit és matrózait horvátok megtámadták és minden ok nélkül arra kényszerítették, hogy halászati eszközeiket és pénzüket nekik adják. Állítólag egy vámnivatalnok védelmébe vette a halászokat, akik ellen a támadók valóságos közaport zudítottak, többeket megsebesítve és hajóikban kárt telve. A tettesek ezután elmenekültek. A hatóság töljeltetés alapján megindította a vizsgálatot.

— **Földrengés.** A fumei tengerészeti akadémia szeizmográfiai készülékei tegnap és tegnapelőtt távoli földrengést jeleztek.

— **Elítélt családok.** A fumei büntetőtörvényszék tegnap délelőtt tárgyalta két furfangos csaló bűnügyét. Vas Mór 19 éves és Gratt Emil 22 éves felsőjőzsoi napszamosok az elmúlt hó végén földijük Varga Gábor nevében, annak apjától 400 koronát kértek táviratilag. A pénzt föl is vették. A dolog úgy tudott ki, hogy Varga Gábor táviratot kapott, amelyben apja arról értesíti, hogy a pénzt elküldte. Varga nyomban sejtette, hogy valaki csalást követett el az ő nevével. Jelentést tett a rendőrségen, amely a két jómadarat elfogta. A tegnapi tárgyaláson Thierry Alajos lovag elnökölt. A törvényszék mind a két fiatalembert bűnösnek mondotta ki s Vas Mór három havi fegyházra és 100 korona pénzbüntetésre, Gratt Emil pedig két havi fegyházra és nyolcvan korona pénzbüntetésre ítélte.

— **Sorozás.** A városi kaszárnyában tegnap folytatták a sorozást s ezúttal az 1886-ban és 1885-ben született sorozóköteles fumei ifjak járultak a bizottság elé. A második korosztályból 105 sorozóköteles ifju közül 60 jelentkezett, akik közül csak 11 felelt meg. A harmadik korosztályból 85 közül csak 36 jelentkezett, s ezek közül tizenegyet nyilvánítottak besorozottnak. Ma tartják meg az általános sorozást, amelyen mind a három korosztályú nem fumei illetőségű sorozásra kötelezettek jelentkeznek.

— **Az amerikai kivándorlás.** A New-Yorkban megjelenő „Bevándorló“ című lap ma érkezett száma a következőket írja: Még mindig jönnek ide hazulról, habár tudják, hogy itt is kétségbeesés a munkávilágot a már hónapok óta beállott és egyre tartó pangás. A lefolyt héten *négyszázharminckét* ember érkezett Magyarországból a newyorki kikötőbe, köztük 61 magyar, 174 tót, 51 német, 97 horvát és 29 román. Igazán érthetetlen, hogy a szerencsétlenek miért mennek még mindig Amerikába szerencsét keresni, holott saját romlásukba rohannak.

— **Kirándulás Vegliába és Arbeba.** A Magyar-horvát hajóstársaság e hó 23-án hétfőn reggel kedvező idő esetén a Tátra gőzessel kirándulást rendez Vegliába és Arbeba. A hajó este tér vissza Fiuméba.

— **A kereskedők és iparosok egyesülete** e hó 19-én délelőtt 10 és fél órákor tartja évi közgyűlését *Morini* Pompeo elnöklete alatt. A napirend a következő: 1. Az igazgatóság jelentése az egyesület működéséről. 2. A mérleg bemutatása, a jövő évi költségvetés megállapítása. 3. A mérleg elfogadása s az igazgatóság fölmentése. 4. Az elnökség és az igazgatóság megválasztása.

Kirándulások a tengeren. A magyar-horvát tengeri gőzhajózási társaság f. hó 19-én, vasárnap (kedvező idő esetén) a következő tengeri kirándulásokat fogja rendezni:

Ikába és Lovranába a „Sava“ gőzessel délután 2.30 órákor órákor, érintve menetben Voloscát és Abbáziát. Visszaindulás Ikából 5.45 órákor este érintve utjában Abbáziát is. Ha azonban a hajó kedvezőtlen időjárás miatt Abbáziában ki nem köthetne, akkor Voloscában fog kikötni. Menetár oda- és vissza, személyenként 80 fillér.

Abbáziába a „Stefánia“ és „Lovrana“ gőzökkel felváltva délelőtt 7, 8, 9, 10, 11 és 12 órákor azután délután 2, 3, 4, 5 és 6 órákor. Utolsó hajójárat Abbáziából vissza esteli 7 órákor. A Fiuméből déli 12 órákor és az Abbáziából délután 2 órákor induló hajók, Voloscát is érintik. Menetár oda- és vissza személyenként 1 kor. 20 fill.

Fiuméből Abbáziába az „Istriano“ gőzessel d. e. 9.30 és 11.30 órákor, továbbá d. u. 2.30 és 4.30 órákor.

Abbáziából Fiuméba az „Istriano“ gőzessel d. e. 10.30 órákor, továbbá 12.30, 3.30 és 5.30 órákor délután. Menetár személyenként 20 fillér. Jegyek a hajón kaphatók.

— **Szalónhajó szolgálat.** A Magyar-horvát tengeri gőzhajózási társaság elhatározta, hogy az eddigi óránkénti szalónhajó szolgálatot Fiume és Abbázia közt, Lovranáig meghosszabbítja olyképen, hogy az említett járatok egyik része Fiuméből Abbáziát át Lovranáig és visszafelé utazással egészítették ki. Az új szolgálat menetrendje e hó 8-án lép életbe s a következő:

1. *Iudulás Fiuméből*: d. e. 7, 8, 9, 10 és 11 órákor, délben 12 és d. u. 2, 3, 4, 5, 6 és 7 órákor.

2. *Abbáziából Lovranába*: d. e. 8.45, 9.45, 1.45 és 11.45 órákor, ugyszintén d. u. 2.45, 3.45, 4.45 és 5.45 órákor.

3. *Lovranából Abbázia és Fiume felé*: d. e. 9.30, 10.30, 11.30 és d. u. 2.30, 3.30, 4.30 és 6.30 órákor.

4. *Abbáziából Fiume felé*: d. e. 6.45, 8, 9, 10 és 11 órákor, délben 12 és d. u. 2, 3, 4, 5, 6 és 7 órákor.

Ikában a hajók d. e. 9.05, 11.35 és d. u. 12.05, 2.35, 4.05 és 6.05 órákor fognak kikötni; ugyszintén a Fiuméből délben 12 és d. u. 6 órákor elinduló hajók Abbáziának érintése után *Voloskát* is fölkeresik, ezenkívül minden nap d. u. 1.45 órákor Voloskából Abbáziát át Fiume felé indul egy hajójárat.

x **Szenzációs színpad.** A De la Ville szálló éttermében holnap csütörtökön este Comberland Alos Mr. Sanley a híres illuzionista, spiritiszta stb. előadást tart. Belépődíj nincsen.

— **Mozgófényképek.** Az „Edison“ mozgófényképszínház legújabb műsora: Arabus legenda. — A légyfogó papír. — A kézjósno regénye. — Egy sakkjátszma.

TAVIKAT. TELEFON.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, márc. 18. A képviselőház mai ülésén Justh Gyula elnököl.

Lengyel Zoltán indítványt terjeszt be, a mely szerint a képviselőház szavazzon meg 100 aranyat Kossuth Lajosnak budapesten felállítandó szobor javára. Az indítvány megokolását későbbi időre halasztotta.

Apponyi Albert gróf miniszter személyes kérdésben reflektál Molnár Jenő beszédére s tiltakozik az ellen a vád ellen mintha november 18-án a házszabályrevízió ellen beszélt volna. Ő csak az erőszak ellen tiltakozott.

Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter is ebben e kérdésben szól.

Ezután *Lengyel* Zo tán tartja meg záró beszédét. Hevesen kikel a félhivatalos lapok ellen, amelyek hevesen támadják a függetlenségi balpártot. Hosszasan bírálja a kormány működését, kéri határozati javaslat elfogadását.

Ezzel az ülés véget ért.

A király állapota.

BÉCS, márc. 18. A király állapota meglehetősen javult. Az elmúlt éjjel eléggé nyugodtan töltötte, bár a köhögés többször meg

zavarta nyugalmát. Reggel fölkel és rendesen végezte az államügyeket.

Polonyi Géza a függetlenségi pártban.

BUDAPEST, márc. 18. A képviselőház folyosóján ma azt beszéltek, hogy Polonyi Géza volt igazságügyi miniszter a hárszabály-revizio törvényjavaslat letárgyalása után visszalép a függetlenségi pártba.

„Abszolútizmus” Horvátországban.

ZÁGRÁB, márc. 18. A „Narodni List” hosszú cikkben foglalkozik a mai horvát politikai állapotokkal s többek között ezeket írja: „Mélyen sajnáljuk, hogy az abszolútizmus Horvátországban éppen a jubileumi évében kezdődik.

Starcsevicsék röpiratai.

ZÁGRÁB, márc. 18. Frank elárastotta az egész vidéket röpiratokkal, amelyekben álláspontját fejegeti s támadja Zagorac és Supilo képviselőket.

A horvát szocialisták.

ZÁGRÁB, márc. 18. Ma este az Illica-utcában nagy szocialista népgyűlés volt. A népgyűlést Bugseg nyitotta meg, utána Koracs képviselő beszélt. A beszédében élesen bírálta a mai állapotokat s elítélte a Frank pártot.

Zágráb védelme.

ZÁGRÁB, márc. 18. Minden este 7 órakor a csendőr kaszárnyából kivonul 32 csendőr feltűzött szuronnal. Este 9 órakor eloszlanak Rauch, a Narodne Novine és Frank házat őrizni.

A bán utazása.

ZÁGRÁB, márc. 18. E hét végén Rauch báró bán Bupapestre utazik, hogy a miniszterelnöknek az állapotokról referáljon. Onnan Bécsbe utazik és audencián jelenik meg a királynál.

Kossuth Ferenc bécsi utja.

BÉCS, márc. 18. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter ma Bécsbe akart utazni, de a király betegsége miatt az utazást elhalasztotta.

A tengerészet terhei.

TURIN, márc. 18. A „Momento” című lapnak azt jelentik Rómából, hogy Vilmos császár annak idején levelet írt Umberto királynak is, amelyben rámutatva a tengerészet enormis terheire, a fegyverkezés korlátozásának a szükségét hangoztatta és azt a reményét fejezte ki, hogy Umberto király ebben a kérdésben lépést tesz az angol kormánytól. A lap tudósítója azt mondja, hogy forrása hozzáteszi, hogy nem lehet tudni, vajjon Umberto király eleget tett-e a német császár kívánságának, de tény, hogy Itáliában abban az időben szünet állott be a fegyverkezésben és mig azelőtt az ország a harmadik helyet foglalta el a tengeri hatalmak közt, most utolsó helyen áll.

A macedóniai főkörmányzó.

BÉCS, márc. 18. Az itteni diplomáciai körökben a macedóniai főkörmányzó kinevezésére vonatkozó angol javaslatot előtetel nélkül és tárgyilagosan fogják megvizsgálni s e vizsgálat eredményéhez képest fognak rá válaszolni. Anglia javaslatát különben nem tekintik véglegesnek és módosíthatatlannak, hanem csak mint egy tervet, amelytől Anglia Macedonia pacifikációját reméli. A tervet meg fogják a hatalmak vitatni. Az utóbbi hetekben többször volt szó arról, vajjon opportunus volt-e az az idő, amelyben Ausztria-Magyarország előállott a szandzsák-vasút tervével. Erre a bécsi körök azt felelik, hogy arról is lehet beszélni, vajjon időszerű volt-e most előállni a macedóniai főkörmányzóról szóló javaslattal, amikor még a macedóniai ellenőrző közegek mandátumát sem hosszabbította meg a szultán. Az angol javaslat nem fogja siettetni, hanem csak késleltetni ez erre vonatkozó iradé kiadását.

Földrengés Dalmáciában.

ZÁRA, márc. 18. Sinjben és Dizmo, valamint Vernazze községekben erős földrengés volt. Sinjben a lakosság rémültében elhagyta a házakat. A katonai kaszárnya falai erősen megrepedeztek.

Hajókatasztrófa.

VALENZIA, márc. 18. A „Villareal” gőzös haj-törést szenvedett. Kilenc ember a tengerbe veszett.

Visszaélés egy banknál.

ESZÉK, márc. 18. A bródi kereskedelmi banknál ma, közvetlenül a közgyűlés előtt nagy visszaélésnek akadtak a nyomára. A hiányt egy tőzsdevesztés okozta, amelyet a bank egyik főtisztviselője játszott el az igazgatóság tudta nélkül.

Minden a kihordás vagy szétküldés körül felmerülő panaszt levelezőlap vagy telefon útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.

Szerkesztőség postája.

G. B. A védekezést e fogadjuk. Mi nem személyeket, nem a kör elnökséget értettük. Hogy ő a hibáért magára vállalta a felelősséget, az ő privát ügye. Azt azonban nem fogja tagadni, hogy igenis különös módon közeledik az olaszokhoz, amely tudomást sem akar venni arról a magyar körről. Hat a tervezett Zanella diktó nem-e ezt árulja el, *hú hazánkja?*
S. J. Intézkedünk.
K. L. Levélben válaszolunk.

Felelős szerkesztő: Murai Jenő.

Szerkesztő: Fodor Oszkar.

Grand Prix

Dr. Ángyán, Dr. Elischer, Dr. Herzel, Dr. Kétly, Dr. Korányi, Dr. Laufenuer, Dr. Liebmann, budapesti egyetemi tanárok, Dr. Glax tanár, Dr. Ebel, Dr. Gorsky, Dr. Kostecky, Dr. Szemere, Dr. Szigeti abbaziai, Dr. Ebers, Dr. Cottelli, cirkevencai, Dr. Giordano, Dr. Velo velencei és sok más jeles orvosi kapacitás a

SZENT ISTVÁN védjegyű

Dupla

malátasört

a köbányai Polgári serfőző r. t. gyártmányát ajánlják, melynek kiváló gyógy- és üdítő hatása fölülmulhatatlan.

Árusítják Fiumében:

Agonia Francesco via Ciotta, Angelini Giuseppe Fiumara, Bach Milan via Giuseppe, Cartesio Nicolò via Governo, Gambirinus Buffet via Lido, Grünfeld Buffet Corsia Deák, Moravec Carlo Corso, Pasticceria Salomon Corso, Schittar Giovanni Piazza Zichy, Stochel Giovanni via Alessandrina, Tones Valentino Corso, Unione Comestibili e Coloniali via del Pino, Máv. fogasztási szövetkezet I unto Franco.

Vigyázat a védjegyre!

Utánzásoktól óvakodjunk!

Virágkedvelő urak és hölgyek figyelmébe ajánlja új virágkereskedését

Kovács Teréz

FIUME, Corsia Deák 30 sz. (Ossoinack-ház) a kapubejáratában.

Dr. MARSIK ANDOR

ügyvédi irodáját

megnyitotta

a Corsia Deák 30 sz. ház I. em.

HIMMEL FERDINAND

FIUME

elsőrangú divatszabászata márczius elsejétől
Via Fiumara 2. szám. II. em.
alatt van.

Tévedés az,

ha bárki, akár reklám céljából akár más szándékkal azt állítja, hogy jobb magyar ételeket, vagy jobb magyar borokkal szolgál, mint az egyedüli, jó hírű

MAGYAR VENDÉGLŐ

magyar otthon

„Riva Szapary”, az Adria palota mellett. Az előkelő magyarság találkozó helye.
Butorozott szobák tengeri kilátással kaphatók.

Házvezetői állást keres

15 évi bizonyítvánnyal rendelkező gazdasszony, a ki több úri házban volt már alkalmazva és kitűnő bizonyítványokkal rendelkezik. Cim a kiadóhivatalban.

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Estéknként kiváló művészierők fellépte

Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órakor.

Ügyes himzönő

fehérben és színesben mérsékelt áron munkát vállal. Cim a kiadóban.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÖGYSZERTÁRA
a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerzappanok, az összes ásványvizek, toalettcekkék és szépitőszerek, b. stb.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA

betetkönyvek és folyószámlák után

4½% netto kamatot

térit meg feleinek.

A járadékadót a bank önmaga viseli.

Első fiumei magyar úri és női borbély és fodrász terme az Adria palotában.

különbejárata női fodrászteremmel

végez hajmosást, andolirozást mindennemű divatos fésülést és hajmunkát, maniküre és pediküre munkát az üzletben és házhöz járva jutányos áron.

Egy hajmosás 2 kor.

VELENCE HOTEL MODERNE MANIN

TULAJDONOS ZACCHEO A. és TÁRSA.

A Márkustér közvetlen közelében minden kényelemmel berendezett szobákkal, lifttel, fürdővel és remek étteremmel.

A Kőbányai Polgári Serfözde kiváló minőségű söreinek kimérése.

A Velenczét látogató magyar közönség kedvenc találkozó helye.

Déli és esti hangversenyek.

Magyar
cég.

Wellmann Testvérek

Nagy
választék

FIUME, Via del Pozzo 2.

Telefon sz. 19.

Vas-, szerszám-, konyhaberendezési és háztartási
cikkék dúsan felszerelt raktára olcsó árakon.

Takaréktűzhelyek! Kályhaellenzők! Széntartók! Mérlegek!

Krupp-féle

Hazai gyártmányu losonci

Berndorfi nickeledények.

Excelsior zománczedények.

Nagy Alkalmi Vétel!!

Partiban vásárolt
nagy mennyiségű uri-
női- gyermek-
divatharisnyákat

hatalatlan olcsó
árban ad el a

NEW-YORK

áruház

FIUME, Via Andrassy I. sz.

Vas- és érczárú-üzlet

Simper János

Fiume, Via Governo 20.

Telefon 402.

Kályhák, sparherdek,
kályhavédők, széntartók
stb. nagy raktára.

Különlegességek

konyhaedényekben.

Bonbonniere Móve

Előkelő Mulató

Abbazia Bristol - szálló

Estenként nemzetközi varieté-
előadások kizárólag elsőrendű
művészi erők felléptetével.

Kitünő szellőztetés.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak
részvénytársaságának.

(gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI FÖRÁKTÁRA.

Iroda: Ürményi-tér 6. — Telefon szám 22.
Jégyvár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ

DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör.
A sör hetenként 25 majolika palackot tar-
talmazó eredeti ládában érkezik frissen a
gyárból. — Ezen kitünő sörön kívül állan-
dóan raktáron van kiviteli és márciusi sör,
1/4, 1/2 és 1 hl-es hordókban és 50 fél literes
palackot tartalmazó eredeti ládában

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is
kapnak. — Bárhova házhoz is történik szállítás.
DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fü-
szer- és csemege-üzletben.

Mindenkor friss csapolás:

Főképviselet: Rupnik Emil, Ürményi-tér 6.

ROYAL SZÁLLÓ FIUME

Via Andrassy, — Telefon 121. sz.

Központi fekvésű, elsőrangú új családi szálloda
a villamos vasut mentén. Villamos világítás,
lift, fürdőszobák stb. stb.

Table D'Hôte külön asztalokon.

HEIM F. 20 éven át a fiumei Deák-szálló tulajdonosa.

Prodam és Társa Fiume

◀ Mernői iroda és iparvállalatok berendezése ▶

Via Adamich 1. sz.

Via Adamich 1. sz.

Villamos világítási, villámhárító, telefon és villamos-csengő berendezések.
Villamos motorok és szellőztetők. — Villamos központok berendezése.

Nagy raktár világító testekben és felszerelési anyagokban.

Különlegesség: „Wolfram” villanykörték 70% árammegtakarítással.

ROSENBERGER B.

nagy butorraktára

Fiume Via Governo 22 (Corso)

Fiume Via Governo 22 (Corso)

Telefon sz. 504.

Fiumei első magyar fodrász Csizmás Demeter

Fiume Via Adamich 2. sz.

— az Europa szálló közelében. —

Cinematograf „EDISON”

Moz. fénykép-terem

VIA FIUMARA 2. SZÁM.

A legszebb és legtekintélyesebb ve-
títési szerkezettel.

Villamosan szellőztetett s kényel-
mes ülésekkel berendezett nézőtér.

Állandó előadások d. u. 1/25-től
kezdve.

Állandó bérletjegyek is válthatók
a pénztárnál.

A „De la Ville”

kávéházban

ma és minden este
BARCA JENŐ

jeles kaposvári cigány zenekara

hangversenyez.

Hivatalnoknő

ki a magyar és német nyelvet bírja és
két évi irodai gyakorlattal bir állást
keres. Czim a kiadóban.

Schenk Lajos

férfiszabó üzlete.

FIUME, Corso 7. sz. II. em.

Készít a legfinomabb angol és fran-
ria szövetekből a a legkényesebb igé-
nyeknek megfelelő divatos öltönyöket és
felső kabátokat mérsékelt áron.

Nagy raktár hel- és külföldi szövetekben.

A „Pannonia” kávéházban

FIUME, Piazza Zichy

ma és minden este Somogyi László
cimbalmóművész és Kovacs József
primás

hangversenye.

A helybeli és az átutazó magyarság
szíves figyelmébe.

Magyar kiszolgálás.